

Beslissing

(B)2108

1 oktober 2020

Beslissing over de transit-uitwisselingsregelingen tussen verschillende centrale tegenpartijen en *shipping agents* voor uitwisselingen resulterend van de eenvormige *intraday*koppeling in alle Europese biedzones

Genomen met toepassing van artikel 68, zesde lid van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
1.1. Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer	4
1.2. Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.....	5
2. ANTECEDENTEN.....	6
3. OPENBARE RAADPLEGING.....	7
4. DE TRANSIT-UITWISSELINGSREGELING	8
4.1. Doel van de regelingen.....	8
4.1.1. De interimregelingen.....	9
4.1.2. De permanente regelingen.....	9
4.2. Conformiteit met de algemene beginselen van de CACM Verordening	9
5. BESLISSING.....	10
BIJLAGE 1	11
BIJLAGE 2	12
BIJLAGE 3	13

INLEIDING

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna: “CREG”) beslist hierna, met toepassing van artikel 68, zesde lid van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 25 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, over de transit-uitwisselingsregelingen tussen verschillende centrale tegenpartijen en *shipping agents* voor de uitwisselingen resulterend uit de eenvormige *intradaykoppeling*¹ in alle Europese biedzones (hierna: de “Transit-uitwisselingsregelingen”).

Deze beslissing is gericht aan de NV Elia Transmission Belgium (hierna: “Elia”), EPEX SPOT SE (hierna: “EPEX SPOT”) en Nord Pool EMCO AS (hierna: “Nord Pool”), voor wat betreft hun respectievelijke taken met betrekking tot de *clearing* en afwikkeling van de uitwisselingen resulterend uit de eenvormige *intradaykoppeling*.

Via deze beslissing worden de Transit-uitwisselingsregelingen bepaald zoals beschreven in BIJLAGE 1 aan deze beslissing.

De basis van deze beslissing vormt het unaniem akkoord van de leden van het *Energy Regulators’ Forum* (hierna: “ERF”) op 15 september 2020 ter goedkeuring van de door de regulerende instanties opgestelde Transit-uitwisselingsregelen. Dit document is in BIJLAGE 2 aan deze beslissing toegevoegd.

Deze beslissing bestaat uit vier delen. In het eerste deel wordt het wettelijk kader toegelicht. Het tweede deel beschrijft de antecedenten bij de totstandkoming van deze beslissing, inclusief de openbare raadpleging van de ontwerpregelingen. Het derde deel beschrijft de Transit-uitwisselingsregelingen en het vierde deel, ten slotte, omvat de eigenlijke beslissing.

De onderhavige beslissing werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd op haar vergadering van 1 oktober 2020.

¹ Hierna: “SIDC” voor *single intraday coupling*

1. WETTELIJK KADER

1. Dit hoofdstuk herhaalt het wettelijk kader dat toepasselijk is en de basis vormt voor deze beslissing. Het omvat Europese wetgeving, met name de CACM Verordening, en Belgische wetgeving, met name de Elektriciteitswet.

1.1. VERORDENING (EU) 2015/1222 VAN DE COMMISSIE VAN 24 JULI 2015 TOT VASTSTELLING VAN RICHTSNOEREN BETREFFENDE CAPACITEITSTOEWIJZING EN CONGESTIEBEHEER

2. Artikel 68 van de CACM Verordening bepaalt de taken van de centrale tegenpartijen en *shipping agents* met betrekking tot de *clearing* en afwikkeling de *gematchte* orders in de eenvormige *day-ahead* en *intraday*koppeling. Daarnaast zijn de centrale tegenpartijen verantwoordelijk voor het verzorgen van de uitwisselingen van energie tussen verschillende biedzones, zowel op financieel als fysiek vlak. De rol van *shipping agents* als derde partij tussen verschillende centrale tegenpartijen met betrekking tot de uitwisselingen van energie, wordt hier verder verduidelijkt. Indien bovendien de uitwisselingsregelingen voor energie niet bij consensus kunnen worden vastgesteld door de betrokken partijen, komt het aan de regulerende instanties toe om hierover een besluit te nemen.

1. De centrale tegenpartijen zorgen op tijdige wijze voor de clearing en afwikkeling van alle gematchte orders. De centrale tegenpartijen treden op als de tegenpartij voor marktdeelnemers voor al hun transacties met betrekking tot de financiële rechten en verplichtingen ten gevolge van die transacties.

2. Elke centrale tegenpartij bewaart de anonimiteit tussen de marktdeelnemers.

3. De centrale tegenpartijen treden op als tegenpartij voor elkaar voor de uitwisseling van energie tussen biedzones met betrekking tot de financiële rechten en verplichtingen ten gevolge van die uitwisselingen van energie.

4. Bij dergelijke uitwisselingen wordt rekening gehouden met:

a) de nettoposities als resultaat van de toepassing van artikel 39, lid 2, onder b), en artikel 52, lid 1, onder b);

b) de geplande uitwisselingen, berekend overeenkomstig de artikelen 49 en 61.

5. Elke centrale tegenpartij waarborgt dat voor elke markttimeenheid:

a) er voor het geheel van de biedzones, in voorkomend geval rekening houdend met toewijzingsbeperkingen, geen afwijkingen bestaan tussen de som van de energie die wordt getransporteerd uit alle biedzones met een surplus en de som van de energie die wordt getransporteerd in alle biedzones met een tekort;

b) de elektriciteitsuitvoer en de elektriciteitsinvoer tussen biedzones aan elkaar gelijk zijn, waarbij afwijkingen in voorkomend geval uitsluitend het gevolg kunnen zijn van overwegingen inzake toewijzingsbeperkingen.

6. Niettegenstaande lid 3 kan een shipping agent als tegenpartij tussen verschillende centrale tegenpartijen voor de uitwisseling van energie optreden indien de betrokken partijen daartoe een specifieke overeenkomst hebben gesloten. Indien geen overeenkomst is bereikt, wordt de uitwisselingsregeling vastgesteld door de regulerende instanties die verantwoordelijk zijn voor de biedzones waartussen de clearing en afwikkeling van de uitwisseling van energie vereist is.

7. Alle centrale tegenpartijen of shipping agents innen de congestie-inkomsten die voortkomen uit de eenvormige day-aheadkoppeling, als gespecificeerd in de artikelen 46 tot en met 48, en uit de eenvormige intradaykoppeling als gespecificeerd in de artikelen 58 tot en met 60.

8. Alle centrale tegenpartijen of shipping agents zorgen ervoor dat de geïnde congestie-inkomsten uiterlijk binnen twee weken na de afwikkelingsdatum worden overgedragen aan de TSB's.

9. Wanneer het tijdschema voor de betalingen tussen twee biedzones niet is geharmoniseerd, zorgen de betrokken lidstaten ervoor dat een entiteit wordt aangewezen om de discrepantie tussen de tijdschema's te beheren en de relevante kosten te dragen.

1.2. WET VAN 29 APRIL 1999 BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN DE ELEKTRICITEITSMARKT

3. De Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: "de Elektriciteitswet") schrijft voor dat de CREG belast is met het toezicht op en de beoordeling van de methoden die worden gebruikt om de toegang tot de grensoverschrijdende transmissiecapaciteit mogelijk te maken. Dit omvat, onder meer, de uitwisselingsregelingen in *day-ahead* en *intraday* zoals voorgeschreven door de CACM Verordening.

Art. 23. §2. De commissie is belast met een raadgevende taak ten behoeve van de overheid inzake de organisatie en werking van de elektriciteitsmarkt, enerzijds, en met een algemene taak van toezicht en controle op de toepassing van de betreffende wetten en reglementen, anderzijds.

Te dien einde zal de commissie :

(...)

35° op voorstel van de netbeheerder, de methoden goedkeuren die gebruikt zijn om de toegang tot de grensoverschrijdende infrastructuur mogelijk te maken, met inbegrip van de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer. Deze methoden zijn transparant en niet-discriminerend. De commissie publiceert de goedgekeurde methoden op haar website;

36° toezien op het congestiebeheer van het transmissienet, met inbegrip van de interconnecties, en de invoering van de regels voor het congestiebeheer. De commissie brengt de Algemene Directie Energie hiervan op de hoogte. De netbeheerder dient bij de commissie, ten behoeve van dit punt, zijn ontwerp van regels voor congestiebeheer in, met inbegrip van de toewijzing van capaciteit. De commissie kan hem op een met redenen omklede wijze verzoeken om zijn regels te wijzigen, met inachtneming van de congestieregels die werden vastgelegd door de buurlanden waarvan de interconnectie betrokken is en in samenspraak met het ACER;

(...)

2. ANTECEDENTEN

4. Op 24 juli 2015 werd de CACM Verordening gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie, voor inwerkingtreding op 14 augustus 2015. Deze verordening heeft tot doel het vaststellen van gedetailleerde regels inzake zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, voor de *day-ahead* en *intraday* markten van de biedzones in de Europese lidstaten.

5. De CACM Verordening voorziet in het ontwikkelen van regels voor het uitvoeren van de *clearing* en de afwikkeling van uitwisselingen resulterend uit de eenvormige *intraday* koppeling. Deze *clearing* en afwikkelingsactiviteiten worden uitgevoerd door de centrale tegenpartijen of, indien zo overeengekomen, door de *shipping agents* die als tegenpartij voor de verschillende centrale tegenpartijen opereert.

6. De benoemde elektriciteitsmarktbeheerders (hierna: "NEMO's") die deelnemen aan de SIDC verzochten alle regulerende instanties, in februari 2020, om conform de bepalingen in artikel 68, zesde lid van de CACM Verordening, een besluit te nemen over de transit-uitwisselingsregelingen die van toepassing zouden zijn vanaf 19 mei 2020.

7. Op 2 april 2020 communiceerde de voorzitter van het ERF aan alle partijen in het SIDC project de gecoördineerde beslissing van de regulerende instanties om de toepassing van de interim-transit-uitwisselingsregelingen die werden voorgesteld door de NEMO's te verlengen tot en met 19 november 2020.

8. Via de bijgevoegde gecoördineerde beslissing van het ERF worden de transit-uitwisselingsregelingen bepaald door alle regulerende instanties volgens de bepalingen in BIJLAGE 2. Conform de werkingsregels van het ERF, dient de CREG als individuele regulerende instantie deze regelingen te valideren, via de onderhavige beslissing. Via deze beslissing stelt de CREG de Transit-uitwisselingsregelingen vast volgens de bepalingen in BIJLAGE 1 aan deze beslissing, gericht aan Elia, EPEX SPOT en Nord Pool.

9. De CREG verduidelijkt dat indien, ondanks het unaniem akkoord in het ERF op 15 september ter goedkeuring van de voorgestelde transit-uitwisselingsregelingen, de bepalingen in de onderhavige beslissing niet te verzoenen blijken met eventuele andere nationale beslissingen van regulerende instanties, de CREG zich het recht voorbehoudt om geheel of gedeeltelijk op deze beslissing terug te komen.

10. De CREG verduidelijkt bovendien dat, ondanks het feit dat de Nederlandstalige versie van de Transit-uitwisselingsregelingen deze bepalingen vastlegt ten opzichte van Elia, EPEX SPOT en Nord Pool, bij eventuele verschillende interpretaties tussen de Nederlandstalige versie en de Engelstalige referentieversie van het ERF, de Nederlandstalige versie zal worden herzien door de CREG.

3. OPENBARE RAADPLEGING

11. Conform de bepalingen in artikel 33, §1 van het Huishoudelijk Reglement van de CREG, dient het Directiecomité bij de totstandkoming van haar beslissingen een openbare raadpleging van de belanghebbenden te organiseren. Hiertoe organiseerde de CREG, van 10 juli tot en met 31 juli 2020, een openbare raadpleging van het ontwerpvoorstel dat door het ERF in juni 2020 werd goedgekeurd.
12. Het doel van de raadpleging van het ontwerpvoorstel van het ERF was om de belanghebbenden de mogelijkheid te geven hun opmerkingen door te geven, alvorens de CREG zou worden gevraagd haar standpunt met betrekking tot de finale transit-uitwisselingsregelingen te formaliseren tijdens de stemming van het ERF in september 2020.
13. Naast de openbare raadpleging van de Belgische belanghebbenden, werd op Europees niveau een niet-openbare raadpleging van de TSB's en de NEMO's (via Entso-E en het *NEMO Committee*) georganiseerd in juli 2020.
14. De CREG ontving, tijdens de openbare raadpleging van het ontwerpvoorstel vermeld in randnummer 12, één antwoord van Febeliec. Dit antwoord wordt toegevoegd in BIJLAGE 3. De CREG neemt akte van het antwoord van Febeliec, waarin alle actoren worden opgeroepen om zo snel mogelijk een finale oplossing voor de transit-uitwisselingen te implementeren, in lijn met de bepalingen in de CACM Verordening.

4. DE TRANSIT-UITWISSELINGSREGELING

15. De Transit-uitwisselingsregeling wordt door de CREG, conform de overeenkomst met de andere regulerende instanties in het ERF op 15 september 2020, bepaald zoals beschreven in BIJLAGE 1 aan deze beslissing. Deze Transit-uitwisselingsregeling bestaat uit een preambule en een hoofdtekst met acht artikelen, die achtereenvolgens het bereik en de definities, de *transit*-uitwisselingen, de interim- en permanente regelingen, de nationale beslissingen, de implementatietermijn en de referentietaal omvatten.

4.1. DOEL VAN DE REGELINGEN

16. Naar aanleiding van de implementatie van de tweede golf van het SIDC project in november 2019² ontstond een situatie waarbij, voor het uitvoeren van de taken met betrekking tot de *clearing* en afwikkeling van transit-uitwisselingen, niet langer een akkoord kon worden gevonden tussen de partijen die deze taken op roterende wijze uitoefenden. Immers, in biedzones waar regelingen voor meerdere NEMO's geïmplementeerd werden (de "MNA-zones" voor *Multi-NEMO arrangements*), oefenden Nord Pool en EPEX SPOT deze verplichtingen afwisselend gedurende elk 3 maanden uit.

17. De Transit-uitwisselingsactiviteiten omvatten de financiële afwikkeling en de fysieke nominaties van de uitwisselingen tussen biedzones die niet aaneengrenzend zijn. In de SIDC marktkoppeling volgen deze transacties immers een pad over verschillende grenzen tussen de *source* en de *sink* van een uitwisseling. De financiële afwikkeling van deze uitwisselingen volgt het fysieke pad over deze grenzen heen. Aangezien de *transit shipper* (i.e. de entiteit die tussen de centrale tegenpartijen op grenzen die noch de *source* noch de *sink* van de transactie raken) geen inkomen van deze transacties ontvangt en toch blootgesteld wordt aan een financieel risico, is er nood aan een Transit-uitwisselingsregeling die het toelaat deze risico's op efficiënte wijze te beheren.

18. In monopolistische (i.e. één NEMO aangeduid) of competitieve niet-MNA gebieden (i.e. meerdere NEMO's kunnen worden aangeduid maar slechts één NEMO is actief) worden deze *transit shipping* diensten geleverd door de actieve NEMO als centrale tegenpartij, of door de entiteit die is aangeduid als *shipping agent* (doorgaans de TSB). In competitieve MNA-gebieden dienen deze activiteiten uitgevoerd te worden door één van de NEMO's als centrale tegenpartij of de door hen aangewezen *shipping agent*, daar het niet door beide partijen tegelijkertijd kan worden gedaan.

² Waarbij zeven landen werden gekoppeld, met name Bulgarije, Kroatië, Tsjechië, Hongarije, Polen, Roemenië en Slovenië. Deze landen sloten zich aan bij de bestaande landen die SIDC reeds toepasten: Oostenrijk, België, Denemarken, Estland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Letland, Litouwen, Noorwegen, Nederland, Portugal, Spanje en Zweden

4.1.1. De interimregelingen

19. In de huidige interimregelingen wordt voorzien in een roterend mechanisme, waar voor competitieve MNA-gebieden de *transit shipping* diensten worden uitgevoerd door hetzij Nord Pool, hetzij EPEX SPOT, telkens voor een periode van 3 maanden. Deze tussenoplossing is van toepassing sinds de uitbreiding van het SIDC project op 19 november 2019 (i.e. de tweede golf van het project).

20. Artikel 4 van de Transit-uitwisselingsregelingen in BIJLAGE 1 bepalen dat deze entiteiten de *transit shipping* diensten zullen blijven uitoefenen, tot aan de implementatie van de permanente oplossing.

4.1.2. De permanente regelingen

21. Artikel 5 van de Transit-uitwisselingsregelingen bepaalt dat alle partijen binnen het SIDC project een permanente oplossing voor de uitoefening van de *transit shipping* diensten dienen te ontwikkelen en ter goedkeuring voor te leggen. Hiertoe worden een aantal suggesties in het tweede lid van dat artikel opgenomen. Deze dienen door alle NEMO's en *shipping agents* te worden geanalyseerd teneinde binnen de drie maanden na de publicatie van deze Transit-uitwisselingsregelingen een nieuw voorstel ter goedkeuring te kunnen indienen bij de regulerende instanties.

4.2. CONFORMITEIT MET DE ALGEMENE BEGINSELEN VAN DE CACM VERORDENING

22. Hoewel de CACM Verordening de regulerende instanties niet verplicht tot het hanteren van dezelfde vormvereisten met betrekking tot een voorstel voor voorwaarden of methodologieën, zoals beschreven in artikel 9, negende lid, waken de regulerende instanties erover dat de Transit-uitwisselingsregelingen (zowel de interim- als de permanente regelingen) bijdragen aan de doelstelling van de CACM Verordening en een tijdlijn voor de tenuitvoerlegging omvatten.

23. Binnen de drie maanden na publicatie van deze Transit-uitwisselingsregelingen dienen alle NEMO's en *shipping agents* een nieuw voorstel tot wijziging in te dienen, met de details en de tijdlijn voor de tenuitvoerlegging van de verschillende opties voor de permanente oplossing. In afwachting van de implementatie van de permanente oplossing zullen alle NEMO's en TSB's (voor zover deze optreden als *shipping agent*) de interimregelingen blijven toepassen.

5. BESLISSING

Met toepassing van artikel 68, zesde lid van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, beslist de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, om de voorgaande redenen, de transit-uitwisselingsregelingen tussen verschillende centrale tegenpartijen en *shipping agents* voor de uitwisselingen resulterend uit de eenvormige *intraday*koppeling in alle Europese biedzones, vast te stellen. Deze transit-uitwisselingsregelingen worden bepaald zoals opgenomen in BIJLAGE 1 aan deze beslissing.

Deze beslissing van de CREG volgt uit de unanieme goedkeuring van alle regulerende instanties tijdens het *Energy Regulators' Forum* op 15 september 2020 van de transit-uitwisselingsregelingen zoals opgenomen in BIJLAGE 2 aan deze beslissing.

Deze beslissing is gericht aan de NV Elia Transmission Belgium, EPEX SPOT SE en Nord Pool EMCO AS, voor wat betreft hun respectievelijke taken met betrekking tot de *clearing* en afwikkeling van de uitwisselingen resulterend uit de eenvormige *intraday*koppeling.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Transit-uitwisselingsregeling tussen verschillende centrale tegenpartijen en *shipping agents* voor de uitwisselingen resulterend uit de eenvormige *intraday*koppeling in alle Europese biedzones, zoals overeengekomen op gecoördineerde wijze tussen alle Europese regulerende instanties in overeenstemming met Artikel 68(6) van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer

Nederlandstalige versie – 15 september 2020

BIJLAGE 2

Transit shipping arrangements for the exchange of energy and financial settlement resulting from the single intraday coupling in all European bidding zones, as agreed in a coordinated manner by all the European regulatory authorities in accordance with Article 68(6) of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management

Engelstalige versie – 15 september 2020

BIJLAGE 3

Antwoorden ontvangen tijdens de openbare raadpleging

Febeliec – 31 juli 2020